

Suomen Satamat ry.: EU-vaalitavoitteet 2024

Kesäkuussa pidettävät Euroopan unionin parlamenttivaalit on tärkeä mahdollisuus vaikuttaa EU:n tulevaisuuteen ja sen päätöksentekoon. EU-pöytiin tarvitaan päättäjiä, jotka ymmärtävät satamien ja merenkulun merkityksen Suomelle ja koko Euroopalle.

Toimivat satamat ovat keskeinen osa Euroopan sisämarkkinaa ja taloutta, mutta myös kokonaisturvallisuutta ja ilmastotoimia. Kotimaisesta näkökulmasta korostuu se, että tällä hetkellä Suomi on hyvin riippuvainen merikuljetuksista ja satamista, jopa 96 % osuuden tuonnista ja viennistä kulkiessa meriteitse. Pitkälläkin aikavälillä tulee varmistaa, että pohjoiset olosuhteemme saavat ymmärrystä myös kansainvälisissä neuvottelupöydissä. Merikuljetusriippuvaisuutemme vuoksi on tärkeää pitää huolta satamien markkinan ja investointiympäristön elinvoimaisuudesta. Toimenpiteet meriliikenteen arvoketjun viherryttämiseksi vaativat alalta mittavia investointeja ja siksi pitkäjänteisyys on välttämätöntä tarvittavien toimenpiteiden toteuttamiseksi ja ilmastopolitiikan tavoitteiden saavuttamiseksi.

Suomalaiset satamat toimivat eturintamassa, kun kyse on EU:lle asetuista keskeisistä prioriteeteista: strategisesta kilpailukyvyistä, kokonaisturvallisuudesta ja puhtaan siirtymän edistämisestä. Satamien osalta keskeisiä ovat Euroopan parlamentin liikenne- ja matkailuvaliokunnan (TRAN) ja ympäristövaliokunnan (ENVI) jäsenyydet ja toimimalla siellä aktiivisesti, voimme parhaiten vaikuttaa siihen, että Suomi ja Eurooppa pysyvät kilpailukykyisinä, turvallisina ja ympäristöstävällisinä.

Alla on esitetty Suomen Satamat ry.:n keskeisiä viestejä alkavalle EU-parlamenttikaudelle 2024-2029. Viestit ovat linjassa [Euroopan merisatamajärjestön \(ESPO\) avaintavoitteiden](#) kanssa.

TÄYTÄNTÖÖNPANON AIKA

- Viime vuosien sääntelysunamin jälkeen on täytäntöönpanon aika. Ajatus vähemmästä mutta paremmasta sääntelystä ei ole uusi, mutta vielä työn alla. Nyt toivotaan hengähdystaukoa ja tukea satamille jo luodun lainsäädännön tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi. On edelleen tärkeää välttää liian yksityiskohtaista tai teknologioita priorisoivaa sääntelyä.

PÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMINEN KESKEISTÄ SATAMILLE

- EU:n edustaessa jäsenmaitaan suhteessa IMOon, on pyrittävä varmistamaan, ettei EU-jäsenmaille synny mahdollisen, sinänsä kannatettavan, kansainvälisen IMO:n kasvihuonekaasupäästöjä hillitsevän instrumentin käyttöönoton myötä kaksinkertaista ohjausta ja kustannustaakkaa.
- Annetaan satamille mahdollisuus priorisoida ja tehdä päätökset siitä, mitkä ovat päästöjen vähentämisen kannaltaärkevimmät vihreät investoinnit.
- Maasähkön käyttöä koskevien verovapautusten kaltaiset instrumentit ovat keskeisiä välineitä merenkulkualan viherryttämisen edistämisessä. Varmistetaan puhtaan siirtymän infrainvestointien parempi kannattavuus käyttövelvoittein ja kannustumin.

SATAMAT ENERGIAMURROKSEN MAHDOLLISTAJINA

- Puhtaan siirtymän edetessä on olennaista, että satamat voivat osallistua myös energiapolitiikkaa ja luvitusta koskeviin päätöksiin. Lupaesteitä on tarve poistaa.
- Varmistetaan taloudellinen tuki satamien suuren yhteiskunnallisen hyödyn energiainvestoinneille.
- Pidetään satamat mukana kiertotalouden ja hiilenkierron ja -hallinnan strategioiden ja toimenpiteiden kehittämisessä.

TASAPUOLISTEN TOIMINTAEDELLYTYSTEN TURVAAMINEN SISÄMARKKINOILLA JA GLOBAALISTI

- Tasapuoliset toimintaedellytykset sekä sisämarkkinoilla että EU:n ulkopuolisiin kilpailijoihin nähden on turvattava. Otetaan EU:n päätöksenteossa käyttöön ”competitiveness check”, jolla varmistetaan siitä, ettei valmistettava sääntely aiheuta haittaa EU:n tai eurooppalaisten toimijoiden kilpailukyvyllle suhteessa kolmansiiin maihin.

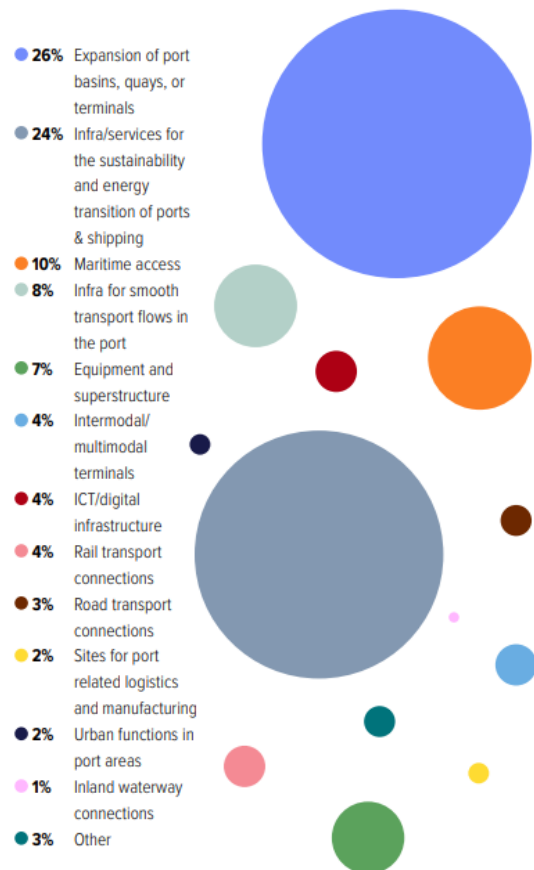
EUROOPAN SATAMISSA ON 80 MILJARDIN EURON INVESTOINTITARVE SEURAAVALLE KYMMENELLE VUODELLE

- Satamien seuraava vuosikymmen tuo tarpeen investoinneille, joilla on suuri yhteiskunnallinen arvo mutta usein hidas, alhainen ja riskialtis sijoitetun pääoman tuotto. Siksi satamat tarvitsevat vankkaa rahoitustukea, jotta ne voivat jatkossakin osallistua oikea-aikaisesti puhtaan siirtymän hankkeisiin. EU:n eri rahoitusvälineiden erityiset satamille osoitetut haut ja rahoitus ovat olennaisen tärkeitä.
- Rahoitusprosesseista EU:ssa olisi tehtävä helpompia ja yksinkertaisempia.
- Tarvitaan yhdenmukaisempaa lähestymistapaa ulkomaiseen omistukseen puuttumiseksi EU:n jäsenvaltioissa, jotta voidaan varmistaa tarvittavat tasapuoliset toimintaedellytykset Euroopassa. Euroopan on pysyttävä houkuttelevana investointikohteena.

YHÄ LAAJA-ALAISEMPAA YHTEISTYÖTÄ JA POIKKISEKTORAALISUUTTA KAIVATAAN

- Nykypäivän monimutkaisiin haasteisiin vastaaminen edellyttää jatkuvaa, läpinäkyvää ja avointa vuoropuhelua sidosryhmien ja EU:n poliittisten päättäjien välillä.
- EU:n komission liikenteen ja liikkumisen pääosaston (DG MOVE) ja energiapääosaston (DG ENERGY) välistä yhteistyötä olisi tarve tiivistää.

PORTS IN EUROPE HAVE MORE THAN 80 BILLION EUR INVESTMENT NEEDS FOR 2024–2034

ESPO: [ESP-3217_InvestmentStudyReport2024_A.indd \(espo.be\)](#)